

Ziņojums par (i) aktuālo situāciju AS "Liepājas Metalurģs", par (ii) iespējamo AS "Liepājas Metalurģs" darbības restrukturizāciju, par (iii) iespējamo AS "Liepājas Metalurģs" akcionāru līdzdalību uzņēmuma restrukturizācijas procesā

2013. gada 15.aprīlī

SIA „Prudentia Advisers” ir sagatavojusi šo ziņojumu pamatojoties uz AS „Liepājas Metalurgs” lielāko kreditoru darba grupas („Kreditoru Klubs”) pasūtījumu. Šī ziņojuma saturs ir konfidenciāls un ir paredzēts šauram personu lokam, tas satur svarīgu un konfidenciālu informāciju par AS „Liepājas Metalurgs” darbības rādītājiem un akcionāru savstarpējām attiecībām.

Informācija un viedokļi, kas ir izklāstīti šajā ziņojumā ir balstīti uz informāciju, dokumentiem un paziņojumiem, kas iegūti no Latvijas Republikas Finanšu ministrijas, AS „Liepājas Metalurgs”, tās valdes, padomes, kreditoriem, sadarbības partneriem un publiski pieejamiem avotiem.

SIA „Prudentia Advisers” uzskata, ka sagatavošanai izmantotā informācija ir iegūta no avotiem, kas varētu būt ticami. Par augstākminēto institūciju un to pārstāvju sniegtās informācijas un paziņojumu precizitāti un pilnību atbild šo institūciju pilnvarotie pārstāvji. SIA „Prudentia Advisers” negarantē šīs informācijas un paziņojumu precizitāti un pilnību.

Ne SIA „Prudentia Advisers”, ne arī kāda cita ar to saistīta persona neatbild par jebkādiem tiešiem vai netiešiem zaudējumiem, kas izriet no šī ziņojuma vai kādas tā daļas izmantošanas.

Satura rādītājs

1.	Definīcijas un saīsinājumi	4
2.	Ievads	5
3.	LM esošās situācijas izvērtējums.....	6
4.	Uzņēmuma maksātspējas vai bankrota ietekme uz Latvijas makroekonomisko situāciju.....	7
5.	Maksātspējas, bankrota vai TAP procesa ietekme uz Kreditoru Klubu	8
6.	Uzņēmuma reālās peļņitspējas novērtējums	10
7.	Esošo iesaistīto pušu viedoklis par dalību LM turpmākajā finansēšanā	12
8.	Valsts līdz šim sniegtais atbalsts Uzņēmumam	14
9.	Iespējamie risinājumi Kreditoru Kluba prasījumu tiesību aizstāvībai	16

1. Definīcijas un saīsinājumi

Liepājas Metalurģs, Uzņēmums, LM	AS „Liepājas Metalurģs”
LM Osta	LSEZ AS „Liepājas osta LM”
BP	Biznesa plāns
EK	Eiropas komisija
EUR	Eiro
LVL	Latvijas lats
EBITDA	Ieņēmumi pirms nodokļiem, procentu maksājumiem un amortizācijas atskaitījumiem
Citadele banka	AS „Citadele banka”
Latvenerģo	AS „Latvenerģo”
SEB	AS „SEB banka”
Nordea	Nordea Bank Plc. Latvijas filiāle
Unicredit	UniCredit S.p.A banka (Itālija)
Tolmets	SIA „Tolmets”
Stemcor	Stemcor UK, Ltd. (Lielbritānija)
SACE	Itālijas eksporta kredīta aģentūra
EUROFER	Eiropas Tērauda asociācija
OIK	Obligātā iepirkuma komponente
milj.	Miljoni
Prudentia	SIA „Prudentia Advisers”, AS IBS „Prudentia”
Finanšu ministrija, FM	Latvijas Republikas Finanšu ministrija
Ekonomiskās ministrija, EM	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
VK	Valsts Kase
Kreditoru Klubs	Kreditoru apvienība, kurā ir apvienojušies LM kreditori Citadele banka, SEB banka, Latvenerģo, FM
Vienošanās	2013.gada 2.aprīlī starp Kreditoru Klubu un Prudentia noslēgts līgums par Kreditoru Kluba biedru interešu aizstāvību attiecībā pret LM

2. Ievads

Šajā ziņojumā, iespēju robežās tiek aprakstīts par (i) aktuālo situāciju Uzņēmumā, par (ii) iespējamo Uzņēmuma darbības restrukturizāciju, par (iii) iespējamo LM akcionāru līdzdalību uzņēmuma restrukturizācijas procesā.

3. LM esošās situācijas izvērtējums

2013.gada 2.aprīlī starp Kreditoru Kluba biedriem un Prudentia tika noslēgta Vienošanās par Kreditoru Kluba interešu aizstāvību attiecībā pret LM ņemot vērā faktu, ka Kreditora Kluba biedru kopējo prasījumu apjoms pret LM, ieskaitot arī FM galvojumu par labu Unicredit, pēc stāvokļa uz 12.04.2013 pārsniedz 90 milj LVL, un uzņēmums uzrāda iespējamās maksātnespējas pazīmes.

Izvērtējot LM finansiālo stāvokli, tika secināts, ka Uzņēmums 2012.gadu bija beidzis ar neto zaudējumiem 8,4 milj LVL apmērā, un ka 2013.gada janvāra un februāra mēnešos Uzņēmuma operatīvie finanšu zaudējumi pārsniedza 2 milj LVL katru mēnesi. Lai gan uzņēmuma pašu kapitāls saglabājās pozitīvs, strauji pieaugošais kreditoru apjoms (dēļ laicīgas nenorēķināšanās ar piegādātājiem un produkcijas pircēju avansa maksājumiem) un Uzņēmuma nespēja norēķināties ar pašreizējajiem kreditoriem norāda uz maksātnespējas pazīmēm, kur, iestājoties maksātnespējai, Kreditora Klubam būtu potenciāli apjomīgi zaudējumi. Lai gan Finanšu Ministrija darbojas Kreditoru Klubā bez esoša prasījuma apjoma, uzņēmuma maksātnespējas gadījumā FM būtu jākompensē Unicredit Uzņēmumam izsniegtā kredīta atlikumu, FM kļūstot par lielāko uzņēmuma kreditoru. Kopējais Kreditoru Kluba prasījumu apjoms pret LM pēc stāvokļa uz 2012.gada 12.aprīli ir aptuveni 90,3 milj LVL, t.sk.:

- 1) FM – 51,7 milj LVL;
- 2) Citadele – 11,9 milj LVL;
- 3) SEB – 10 milj.LVL;
- 4) Latvenergo – 16,7 milj LVL.

Papildus Kreditora Kluba prasījumiem Uzņēmumam ir vēl vairāk kā 50 nenodrošināto kreditoru ar kopējo prasījumu apjomu vairāk kā 40 milj LVL. Ir būtiski atzīmēt, ka arī Latvenergo ir uztverams kā nenodrošinātais kreditors.

Šī brīža situācija Uzņēmumā ir uzskatāma par kritisku, jo ražošana tiek veikta tikai uz kreditoru neapmaksāšanas rēķina, kas līdz ar faktu, ka uzņēmums darbojas ar neto zaudējumiem un negatīvu EBITDA, nozīmē, ka, beidzoties Uzņēmēju piegādātāju uzticībai, LM vairs nebūs pietiekamu finanšu resursu iepirkt izejmateriālus, norēķināties ar piegādātājiem un darbiniekiem. Turpmāka darbības turpināšana pie jebkāda darbības un saistību restrukturizācijas scenārija ir jāsaista ar papildus naudas līdzekļu ieguldīšanu Uzņēmumā apgrozāmā kapitāla nodrošināšanai.

4. Uzņēmuma maksātspējas vai bankrota ietekme uz Latvijas makroekonomisko situāciju

Uzņēmums LM ir 13. lielākais Latvijas uzņēmums pēc apgrozījuma, 98% no produkcijas eksportējot. Uzņēmums uz 2013.gada aprīļa sākumu nodarbināja ap 2300 darbinieku. Uzņēmumā strādājošo skaits veido 1,9% no visiem apstrādes rūpniecībā nodarbinātajiem, kā arī 0,3% no tautsaimniecībā nodarbināto skaita. Tāpat uzņēmums ir lielākais darba devējs Liepājā, nodarbinot 6% no pilsētas ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, bet kopējais LM darbībā tieši un netieši iesaistīto darbinieku skaits tiek lēsts ap 15 tūkst., jeb ~39% no Liepājas ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita.

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa pasliktināšanos ir izsaukuši gan subjektīvi, no kompānijas vadības un īpašniekiem atkarīgi faktori (konflikts ar lielāko potenciālo metāllūžņu piegādātāju un attiecīgs lūžņu iepirkšanas cenas kāpums; neveikta LM izmaksu optimizācija), gan arī objektīvi faktori – pieprasījuma pēc Uzņēmuma ražotās produkcijas samazināšanās ar attiecīgu produkcijas cenu kritumu. Tērauda produkcijas cenu kritums celtniecības sektorā krīt jau kopš 2008.gada, un, saskaņā ar EUROFER prognozēm, tikai 2014.gadā pieprasījums pēc celtniecības nozarei paredzētās metāla produkcijas sāks pakāpeniski palielināties attiecībā pret iepriekšējo gadu. Minētā krīze būvniecībā ir likusi daudzām tērauda ražotnēm būtiski samazināt ražošanas apjomus vai pilnībā aizvērties, un ir paredzams, ka Eiropā tuvāko trīs gadu laikā metalurģijas ražošanas jaudas tiks samazinātas par ~25%. Ir jāatzīmē, ka par galveno iemeslu šo jaudu samazināšanai tiek minēta ierobežota piekļuve izejmateriālam, kas veido lielāko daļu no metalurģijas uzņēmumu izmaksām.

Balstoties uz EM informatīvajā ziņojumā „Par finanšu situāciju AS „Liepājas Metalurģis” un tā ietekmi uz Latvijas tautsaimniecību” veiktajiem aprēķiniem, ja uzņēmums LM piedzīvos maksātspēju un bankrotu, tad Uzņēmuma darbības pārtraukšana, kā arī ar LM saistīto uzņēmumu darbības pārtraukšana vai darbības sašaurināšana un tā saistīto ietekmi uz citām nozarēm (transports, ostas, loģistika, elektroenerģijas ražošana un piegāde, citas apstrādes rūpniecības, būvniecība, uc.), kopējā ietekme uz tautsaimniecību var sasniegt 1,2% līdz 1,5% no IKP.

5. Maksātnespējas, bankrota vai TAP procesa ietekme uz Kreditoru Klubu

Ņemot vērā lielo LM nenodrošināto kreditoru apjomu, kā arī faktu, ka lielākā daļa no kreditoriem ir ar būtiskiem (virs 30 dienām) apmaksas kavējumiem, Uzņēmumam pastāv reāli maksātnespējas procesa ierosināšanas draudi no trešajām personām, kā arī Uzņēmuma vadība ir publiskojuši savu plānu ierosināt TAP procesu gadījumā, ja netiks saņemts valsts atbalsts Uzņēmuma maksātnespējas nodrošināšanai.

Gan iespējamā TAP, gan Maksātnespējas procesa ietvaros ir jāņem vērā FM esošā pozīcija kā Unicredit kredīta galvotājam bez reālām prasījumu tiesībām pret uzņēmumu. Attiecīgi no juridiskā aspekta Unicredit ir attiecībā pret LM mantu nenodrošināts kreditors, bet ar prasījuma tiesībām, kamēr FM ir attiecībā pret LM mantu nodrošināts kreditors, bet bez prasījuma tiesībām pret uzņēmumu. Ņemot vērā Unicredit/SACE izteikto nevēlēšanos iesaistīties juridiskos procesos Latvijā, pastāvot LM maksātnespējas procesa draudiem, būtu jāapsver nepieciešamību Valsts Kasei izpildīt galvojuma saistības par Unicredit izsniegtā kredīta pamatsummu, tādējādi FM kļūstot par nodrošināto kreditoru ar prasījuma tiesībām pret LM. Šāds FM statuss būtu arī nepieciešams gadījumā, Kreditoru Klubs uzskatītu par lietderīgu TAP procesa uzsākšanu.

Uz šī ziņojuma brīdi Unicredit/SACE vēl nav sniedzis savu oficiālo viedokli par garantijas pieprasīšanas no FM detaļām, tomēr pastāv reāla iespēja, ka gadījumā, ja Uzņēmums neveic pamatsummas maksājumu Unicredit 2013.gada 30.aprīlī, Unicredit var valsts galvojuma ietvaros pieprasīt FM kompensēt pilnu izsniegtā kredīta pamatsummu 51,7 milj LVL apmērā. Gadījumā, ja Uzņēmums 2013.gada 30.aprīlī neveiks Unicredit kārtējos kredīta procenta maksājumus, Unicredit kļūs par nenodrošināto LM kreditoru neatmaksāto procentu apmērā, kas uz šo brīdi veido aptuveni 1,161 milj LVL.

Uz doto brīdi par visneizdevīgāko scenāriju Kreditoru Klubam būtu jāuzskata Uzņēmuma maksātnespējas iestāšanās, jo, ņemot vērā ķīlu specifiku, kas ir nodrošināto kreditoru rīcībā (SEB – krājumi nepietiekamā apjomā; Citadele – vēsturiskais velmēšanas cehs un nekustamie īpašumi; FM – jaunā tēraudkausēšanas ražotne), kā arī faktu, ka viens no Kreditora Kluba biedriem ir nenodrošināts kreditors (Latvenergo), maksātnespējas procesa ietvaros iegūto aktīvu tirgus vērtība šādā nozarei nelabvēlīgā laikā var būtiski atšķirties no prasījumu apjoma. Pieļāvumu par iespēju, ka ķīlu reālā tirgus vērtība ir būtiski zemāka par to bilances vērtību, izsaka arī Ernst & Young 2013.gada 15.marta LM padziļinātās izpētes ziņojumā, atsaucoties uz pielietotu neatbilstošu vērtēšanas metodiku.

Maksātnespējas iestāšanās gadījumā pastāv iespējams scenārijs, kur Kreditora Kluba nodrošinātie kreditori administratora rīkotajā izsolē iegādājas sev ieķīlātos īpašumus savu prasījumu pret Uzņēmumu apmērā ar mērķi realizēt šos īpašumus nozarei labvēlīgākā laikā. Tai pašā laikā LM maksātnespējas gadījumā visi LM vēsturiski iegūtie produkcijas standarti eksportam uz konkrētām valstīm (kopā vairāk kā 30 standarti iegūti) tiks zaudēti, būtiski mazinot ražošanas aktīvu tirgus vērtību, jo ir jāparedz nepieciešamas papildus izmaksas un laiks šo standartu iegūšanai uz jauno sabiedrību.

TAP process ir potenciāli uzskatāms par Kreditoru Klubam izdevīgāku procesu, bet pie nosacījuma, ka Kreditoru Klubam ir pilnīga uzticēšanās Uzņēmuma vadībai. Tā kā, realizējot TAP ir nepieciešams vismaz 2/3 nodrošināto kreditoru atbalsts, kā arī vismaz 50% nenodrošināto kreditoru atbalstu, tad bez Kreditoru Kluba atbalsta TAP nav iespējams. Līdz ar to, ja TAP tiek izvēlēts kā viens no Uzņēmuma turpmākās darbības scenārijiem, Kreditoru Klubam ir ieteicams pieprasīt LM vadības sastāva izmaiņas pirms TAP apstiprināšanas, ja šādas izmaiņas tiek atzītas par nepieciešamām.

6. Uzņēmuma reālās pelnītspējas novērtējums

Lai novērtētu uzņēmuma potenciālo pelnītspēju, tika izvērtēts Uzņēmuma sagatavotais un iesniegtais pasākumu plāns finanšu krīzes novēršanai no 2013.gada aprīļa. Prudentia veica šī pasākumu plāna ietvaros Uzņēmuma sagatavotā peļņas un zaudējumu aprēķina, kā arī nauda plūsmas lielāko posteņu izvērtēšanu, kā rezultātā nonāca pie sekojošiem secinājumiem:

- 1) Metāllūžņu iepirkšana (~70% no kopējām ražošanas izmaksām) – Uzņēmums ar metāllūžņu iepirkšanu nodarbojas gan pats caur meitas struktūru, gan arī iepērk importētus metāllūžņus no dažādām kompānijām, kur lielākie piegādātāji ir Lielbritānijā, Lietuvā un Kiprā reģistrētas kompānijas. Uzņēmums 2011.gadā atteicās no sadarbības ar vēsturiski lielāko metāllūžņu piegādātāju – Tolmets, un konkurē ar šo uzņēmumu par metāllūžņu iepirkšanu. Tolmets ir pakāpeniski kļuvis par lielāko metāllūžņu iepircēju un pārstrādātāju Baltijā (~600 tūkst. tonnas jeb 60% no LM gada patēriņa), kas eksportē 90% no savas produkcijas. Ir būtiski atzīmēt, ka Tolmets eksporta cena Rīgas ostā ir vidēji no 20 EUR līdz 30 EUR zemāka kā LM metāllūžņu iepirkšanas cena Liepājā (CIF, DAF), kas ļauj uzskatīt, ka, vienojoties ar Tolmets par metāllūžņu piegādi, LM varētu samazināt izmaksas gada griezumā par 20-30 milj EUR.
- 2) Elektroenerģijas izmaksas (~10% no kopējām ražošanas izmaksām) – Saskaņā ar KPMG 2012.gada novembrī veikto pētījumu, Latvijā ir viens no augstākajiem elektroenerģijas tarifiem lielajiem ražošanas uzņēmumiem ES, kā arī tas ir būtiski lielāks kā Turcijā, Baltkrievijā, Krievijā, Rumānijā, Lielbritānijā, jeb valstīs, kurās darbojas galvenie LM konkurenti. Šo atšķirību pamatā rada OIK, kā arī fakts, ka atsevišķās valstīs darbojas speciāli atlaizu mehānismi metalurģijas uzņēmumiem, vai vienkārši lielajiem elektroenerģijas patērētājiem. Lai gan arī pie esošā OIK līmeņa LM, efektīvi darbojoties, ir spējīgs darboties ar peļņu, tomēr OIK pieaugums nākotnē var būtiski samazināt Uzņēmuma pelnītspēju, un attiecīgi – konkurētspēju attiecībā pret līdzīgām ražotnēm minētajās valstīs.
- 3) Darbaspēka izmaksas (~5% no kopējām ražošanas izmaksām) – uzņēmuma kopējais darbinieku skaits uz 01.04.2013 sasniedza 2291, kas ir būtiski vairāk kā analogām metalurģijas kompānijām Eiropā, kur rūpniecām ar salīdzinošu tērauda izstrādājumu ražošanas jaudas diapazonu no 1 līdz 2 milj tonnām strādājošo skaits svārstās no 300 līdz 600 darbiniekiem. Lai gan kopējā LM darbinieku skaitā ir ietverti arī blakus nozaru darbinieki, tomēr pēc nozares ekspertu detalizēta izvērtējuma esošais darbinieku skaits varētu izrādīties par nozares vidējiem rādītājiem neatbilstošu. Tāpat ir jāatzīmē, ka, saskaņā ar biznesa plānu, pēc 2011.gadā veiktās ražošanas rekonstrukcijas darbinieku skaitam vajadzēja samazināties par ~10% uz efektivitātes rēķina. Reālais samazinājums bija 0%. Lai gan minimāli pieļaujamo darbinieku skaitu būtu iespējams noteikt tikai ar nozares ekspertu palīdzību, iespējamais darbaspēka izmaksu samazinājums ir reāli paredzams.
- 4) Administrācijas izmaksas (~4,3milj LVL gadā) – Uzņēmuma iesniegtajā pasākumu plānā administrācijas izmaksu, t.sk. darbinieku atalgojuma līmenis tiek plānots 2012.gada līmenī, kas norāda uz faktu, ka Uzņēmums nav veicis pilnu LM izmaksu izvērtējumu un to optimizācijas izvērtējumu.

Ir būtiski atzīmēt, ka bez nozares eksperta izvērtējuma Prudentia ir apgrūtināti sniegt viedokli par ražošanas efektivitātes uzlabojumiem, efektīvu darbinieku skaitu, kā arī citu izmaksu optimizācijām, tomēr, balstoties tikai uz augstākminētajām izmaksu posteņu korekcijām, nemainot LM vadības izstrādāto ieņēmumu prognozi, jau 2013.gada II.pusgadā izmaksu kopējais samazinājums varētu sasniegt ~10 milj. LVL vairāk kā prognozē LM vadība, jeb pie LM prognozētā ieņēmumu apjoma Uzņēmums 2013.gada II.pusgadu varētu strādāt bez neto zaudējumiem.

Tomēr, ņemot vērā Uzņēmuma esošo finansiālo stāvokli, darbības atsākšanai būtu nepieciešami papildus apgrozāmie līdzekļi, kas ļautu iegādāties metāllūžņus, veidot gatavās produkcijas krājumus, kā arī laicīgi norēķināties ar piegādātājiem. Saskaņā ar Prudentia veiktajiem aprēķiniem, par pamatu ņemot Uzņēmuma pašā prognozēto naudas plūsmu, minimālais nepieciešamais papildus apgrozāmā kapitāla apjoms normālas Uzņēmuma darbības atsākšanai būtu **25 milj. LVL**. Savukārt, ja uzņēmums nav spējīgs nodrošināt augstākminēto izmaksu posteņu samazināšanu, tad LM darbības nodrošināšanai katru mēnesi būtu jāparedz papildus finanšu līdzekļi Uzņēmuma zaudējumu noseigšanai.

7. Esošo iesaistīto pušu viedoklis par dalību LM turpmākajā finansēšanā

Sava darba uzdevuma ietvaros Prudentia tikās ar visām nozīmīgākajām iesaistītajām pusēm, kuru ietekme ir būtiska uzņēmuma šodienas, vai Uzņēmuma maksātspējas saglabāšanas gadījumā – nākotnes darbībā, t.sk.:

- 1) Uzņēmuma esošajiem lielākajiem akcionāriem – Sergeju Zaharjinu (49,00%), Ilja Segalu (21,03%), Kirovu Limpanu (23,27%);
- 2) Uzņēmuma lielākajiem kreditoriem – Unicredit/SACE, SEB, Citadele, Latvenergo;
- 3) Uzņēmuma galveno produkcijas noņēmēju – Stemcor;
- 4) Uzņēmuma meitas uzņēmuma LM Osta lielāko kreditoru – Nordea;
- 5) Uzņēmuma vēsturisko izejmateriālu piegādātāju – Tolmets.

No uzņēmuma trim lielākajiem akcionāriem tikai viens no viņiem – Kirovs Lipmans pārrunu ar Prudentia laikā izteica gatavību ieguldīt naudu uzņēmuma darbības atjaunošanā, bet pie nosacījuma, ka mainās LM akcionāru struktūra, kur akcionāriem Sergejam Zaharjinam un Ilja Segalam kopā neveidojas kontrole pār uzņēmumu. Tai pašā laikā ne Sergejs Zaharjins, ne Ilja Segals nesniedza apliecinājumu ieguldīt būtiskas summas uzņēmuma darbības atjaunošanā, kā galveno iemeslu minot brīvas naudas neesamību. Sergejs Zaharjins un Ilja Segals apliecināja gatavību iekļāt savas akcijas jaunas naudas piesaistei, tomēr var uzskatīt ka pie šādas uzņēmuma finansiālas situācijas šīm akcijām komerciālas vērtības nav.

Pārrunas ar Unicredit/SACE ļāva saprast, ka šīs institūcijas ir gatavas daļēji restrukturizēt saistības pie nosacījuma, ka Uzņēmumam ir pilnvērtīgi izstrādāts un Unicredit/SACE pieņemams un reāli ticams biznesa plāns. Unicredit/SACE būtu gatavi piešķirt papildus kredīta brīvdienas Uzņēmumam 12 mēnešu garumā, atbrīvojot no diviem pamatsummas maksājumiem, un pievienojot šos atliktos pamatsummas maksājumus atlikušajiem pamatsummas maksājumiem. Unicredit/SACE nav gatavi šādā brīdī apsvērt kredītprocentu kapitalizāciju (atlikšanu), kā arī kredītprocentu samazinājumu.

Uzņēmuma vietējās kreditētājbankas – SEB un Citadele būtu gatavas piedāvāt pagarināt Uzņēmumam piešķirtās kredītlīnijas bez papildus nodrošinājuma pieprasīšanas bankām pieņemama biznesa plāna akceptēšanas gadījumā, tomēr nav Uzņēmumam gatavas piešķirt papildus finansējumu.

Latvenergo kā galvenais elektroenerģijas piegādātājs šobrīd kā kreditors ir sliktākajā pozīcijā no visiem Kreditoru Kluba dalībniekiem, jo LM pēdējos mēnešos nenorēķinās pilnībā par Latvenergo piegādāto elektroenerģiju Uzņēmumam, kā rezultātā Latvenergo prasījumu apjoms pret LM pakāpeniski pieaug. Tomēr, ja Uzņēmumam ir pilnvērtīgi izstrādāts biznesa plāns, kurš parāda Uzņēmuma spēju nodrošināt finansiālā stāvokļa uzlabošanu, kā rezultātā Uzņēmuma saistību apjoms pret Latvenergo nepieaug, Latvenergo būtu gatavs restrukturizēt esošo prasījumu apjomu pret LM noformēt kā ilgtermiņa kredītu ar pakāpenisku dzēšanas grafiku.

Uzņēmuma galvenais produkcijas pircējs Stemcor, kurš šobrīd ir arī LM kreditors (~12,3 milj. LVL apmērā), ir gatavs daļu no savām prasījumu tiesībām kapitalizēt, tādejādi kļūstot par LM akcionāru, kā arī daļu – restrukturizēt kā ilgtermiņa aizdevumu ar pakāpenisku atmaksas grafiku. Tāpat Stemcor būtu gatavs piešķirt uzņēmumam papildus apgrozāmos līdzekļus, tomēr šis piedāvājums ir spēkā esošs tikai tādā gadījumā, ja Kreditoru Klubs arī sniedz atbalstu Uzņēmuma maksāspējas nodrošināšanā. Ņemot vērā iepriekš minēto, Kreditoru Klubs ir uzaicinājis Stemcor kļūt par Kreditoru Kluba biedru.

LM meitas kompānijas LM Osta kreditors Nordea izteica gatavību turpināt kreditēt LM Osta arī pie esošās Uzņēmuma finansiālās situācijas, kam galvenais iemesls ir tas, ka LM Osta apgrozījumā Uzņēmuma daļa pēdējos gados ir bijusi tikai 20-30% apmērā, tādejādi LM Osta neveidojas liela atkarība no Uzņēmuma nodrošināto kravu apjoma.

Uzņēmuma vēsturiskais izejmateriālu (metāllūžņu) piegādātājs Tolmets izteica gatavību atsākt piegādes LM, līdz 2015.gadam potenciālajam metāllūžņu piegāžu apjomam pakāpeniski sasniedzot 1 milj. tonnu gadā, kas būtu 100% LM iepērkamo metāllūžņu apjoms pie Uzņēmuma maksimālās ražošanas jaudas. Tolmets ir gatavs piegādāt šķirotus metāllūžņus par būtiski zemāku (15-25 EUR/t) cenu kā šobrīd iepērk LM, pamatojot to ar faktu, ka tāda ir jau šī brīža atšķirība starp Tolmets produkcijas eksporta cenu Rīgas ostā un LM metāllūžņu iepirkumu cenu Liepājas ostā. Papildus iegūtai zemākai cenai LM nebūtu jāuztur sava meitas kompānija, kas nodarbojas ar metāllūžņu iepirkšanu (SIA „LM Resurss”), kā arī nebūtu nepieciešamības pēc tik apjomīga metāllūžņu sagatavošanas ceha (180 darbinieki). Kā galvenais Tolmets nosacījums metāllūžņu piegādes atsākšanai Uzņēmumam ir esošā konflikta ar Uzņēmuma akcionāriem un vadību noregulēšana.

8. Valsts līdz šim sniegtais atbalsts Uzņēmumam

Uzņēmuma akcionāri Sergejs Zaharjins un Iļja Segals tika nosaukuši valstij vairākus komerciālus priekšnosacījumus papildus finansējuma no investoriem piesaistes Uzņēmumam nodrošināšanai, t.sk.:

- 1) Ļaut uzņēmumam nemaksāt OIK, tādejādi samazinot elektroenerģijas cenu, kas ir jāmaksā LM, piedevām, uzņēmums līdz šādu atlaidi noteikt atpakajejoši no 2013.gada sākuma un individuāli tikai attiecībā uz LM;
- 2) Valsts atbalsts sarunās ar Unicredit/SACE par kredīta pamatsummas maksājumu atlikšanu, lai palielinātu Uzņēmuma naudas plūsmu;
- 3) Metāllūžņu eksporta aizliegums, lai Uzņēmumam būtu pieejami metāllūžņi par zemāku cenu.

Izvērtējot jau veiktos valsts pasākumus un valsts iespējas šo nosacījumu izpildei, var secināt, ka jau šobrīd valsts ir sniegusi vai veikusi praktiskus sagatavošanās darbus, lai varētu tikt sniegts būtisks atbalsts Uzņēmumam maksātspējas nodrošināšanai un papildus līdzekļu nodrošināšanai, t.sk.:

- 1) EM aktīvi strādā pie scenārija, lai lielākajiem Latvijas elektroenerģijas patērētājiem samazinātu elektroenerģijas izmaksas salīdzinot ar esošo situāciju, kas attiecīgi var radīt priekšnosacījumus Uzņēmumam papildus finansiālajam ieguvumam tuvākajā nākotnē;
- 2) FM kā viens no Kreditoru Kluba dalībniekiem ved aktīvas un reālas sarunas ar citiem Kreditoru Kluba dalībniekiem par kopēja atbalsta sniegšanu Uzņēmumam, t.sk. par Latvenergo gatavību pagarināt esošo prasījuma apjomu (~16 milj. LVL apmērā) atmaksas termiņu, pēc iespējas pielāgojoties LM biznesa plānam.
- 3) VK un Prudentia pārstāvji piedalījās Uzņēmuma pārrunās ar Unicredit/SACE par iespējām atlikt kredīta pamatsummas maksāšanu, kā rezultātā var tikt panākts risinājums, ka turpmākos 24 mēnešus LM nebūs jāveic kredīta pamatsummas maksājums, ļaujot Uzņēmumam no naudas plūsmas viedokļa 2013. un 2014.gadā ietaupīt ~17 milj LVL.

Minēto pasākumu realizācijas rezultātā, ja tiktu pieņemts lēmums par to veikšanu, valsts būtu sniegusi praktisku atbalstu Uzņēmumam apgrozāmā kapitāla palielināšanai turpmākos 2 gadus vismaz 33 milj. LVL apjomā. Papildus vēl samazinot uzņēmuma patērētās elektroenerģijas cenu OIK pārstrukturēšanas rezultātā, tas turpmākajos gados varētu ļaut uzņēmumam ietaupīt vēl papildus vairākus miljonus Latu.

Saprotams, ka ir juridiski neiespējami izpildīt uzņēmuma izvirzītās prasības par OIK atcelšanu tam individuāli un ar atpakajejošu efektu. Tāpat nav iespējams Latvijai individuāli ieviest metāllūžņu eksporta aizliegumu gan spēkā esošo ES ārējās tirdzniecības noteikumu dēļ, gan praktisku apsvērumu dēļ, proti, ņemot vērā, ka metāllūžņu eksports ir iespējams arī caur tuvākajām otām Tallinā un Klaipēdā. Tomēr, ņemot vērā faktu, ka metāllūžņu savākšana ir brīvs un neregulēts tirgus, Prudentia uzskata, ka Uzņēmumam nepastāv reālu komerciālu šķēršļu, lai vienotos ar Baltijas lielākajiem metāllūžņu piegādātājiem par tirgus cenu, tādejādi nodrošinot lētākas izejvielas pieejamību. Attiecīgi – šajā aspektā valsts atbalsts Uzņēmumam nav nepieciešams. Tāpēc metāllūžņu iegādes jautājums ir uzskatāms par komerciāls divu pušu (LM un Tolmets) lēmumu, un

ņemot vērā būtisko metāllūžņu iepirkuma cenas lomu Uzņēmuma pelnītspējas nākotnē nodrošināšanai, kā nosacījumu valsts iesaistei LM glābšanā ir ieteicam kā nosacījumu uzņēmuma vadībai izvirzīt vienošanos starp LM un Tolmets par komerciālas sadarbības atsākšanu, nepieciešamības gadījumā valstij darbojoties kā mediatoram starp pusēm.

9. Iespējamie risinājumi Kreditoru Kluba prasījumu tiesību aizstāvībai

Prudentia uzskata, ka, ņemot vērā jau ievērojamo Kreditoru Kluba, kā arī valsts sniegto un apsolīto atbalstu Uzņēmumam, nākamie soļi Uzņēmuma maksātspējas nodrošināšanai ir jāveic uzņēmuma akcionāriem un vadībai, t.sk.:

- a) Akcionāriem ar pašu vai piesaistīto investoru palīdzību ir jāapliecina spēju nodrošināt Uzņēmumam finanšu līdzekļus nepieciešamā papildus apgrozāmā kapitāla (~25 milj LVL) apmērā;
- b) LM vienojas par turpmāku metāllūžņu iepirkšanu arī no Tolmets par tirgus cenu, nodrošinot LM ražošanas izmaksu samazināšanu;
- c) Uzņēmums veic kredītprocentu apmaksu saskaņā ar līgumā ar Unicredit/SACE noteikto grafiku bez kavējumiem;
- d) Uzņēmums sadarbībā ar Prudentia un neatkarīgiem metalurģijas nozares ekspertiem 4 nedēļu laikā kopš MK lēmuma izstrādā Uzņēmuma sākotnējo naudas plūsmas un stratēģijas plānu vidējam termiņam, kas paredzētu norēķināšanos ar Kreditoru Kluba biedriem, kā arī citiem uzņēmuma kreditoriem.

Uzņēmuma akcionāriem (Sergejs Zaharjins, Ilja Segals, Kirovs Lipmans) tiek dotas 5 darba dienas laikā kopš MK lēmuma pieņemšanas brīža prezentēt Kreditoru Klubam plānu punktos a), b) un c) atrunāto pasākumu realizēšanai, kā arī paralēli uzsākt darbu pie punktā e) minēto pasākumu realizēšanas. Pēc plāna iesniegšanas Kreditoru Klubam tiks lems par galīgo atbalsta pasākumu apstiprināšanu Kreditora Kluba dalībnieku vadības līmeņos.

Gadījumā, ja uzņēmuma akcionāri nespēj 5 darba dienu laikā prezentēt Kreditoru Klubam risinājumus par punktos a), b) un c) minēto nepieciešamo pasākumu veikšanu, Kreditoru Klubs turpina darbu pie alternatīvu risinājumu izstrādes, kas ietver aktīvāku kreditoru iesaistīšanos un jaunus nosacījumus uzņēmuma vadībai un akcionāriem finansiāla atbalsta sniegšanai.

